

Oppdatert: 2002-04-29

Referansegruppemøte Samlinger

Tid: Onsdag 24. og torsdag 25. april 2002**Sted:** Høgskolen i Stavanger, **Stavanger****Møteleder:** Gøril Hesstvedt**Til stede:** Gøril Hesstvedt (UBTØ), Tove Aursøy (UBIT), Ingrid Vaalund, observatør, (NBO), Frank Haugen (NBR), Frøydis Moe Petersen (HHE), Eli Hegna (UBO), Torild Tveit (HIB), Anne Munkebyaune (BIBSYS), Beate Henriksen, observatør (HIA)**Referent:** Beate Henriksen**Dato for referat:** 2002-05-13

Saker

1:02 Godkjenning av dagsorden

Fellessakene (7:02, 16:02 og 1 eventuelt sak) ble flyttet til sist på sakslista, og behandlet i et fellesmøte for referansegruppene for samlinger, søk og akkvisisjon. Dagsorden ble for øvrig godkjent.

2:02 Godkjenning av referatet fra høstmøtet 2001

Referatet ble godkjent.

3:02 Oppfølging av saker fra tidligere møter

10:01 Systemkravnote for E-bøker

Frank Haugen lager liste over E-bokformater

12:01 Forkortet tittel på tidsskrifter

MARC-felt 210 forbeholdes titler forkortet etter ISO-standarden. Felt 740 brukes til å registrere forkortede titler fra andre kilder.

13:01 Koder for fysisk beskrivelse av dokumentet (008 \$a)

Det er problemer med de foreslåtte to-bokstavskodene , og BIBSYS har dette på sin plan for

utvikling. NORMARC-koding vil bli vurdert.

15:01 Tolkning av Katalogiseringsregler og BIBSYS-praksis for 1.1F12, 1.1E4 og 21.13:

Referansegruppen sender påminnelse til katalogkontaktene om de eksisterende reglene.

19:01 Opprydding i standardtitlene for musikk

BIBSYS kommer ikke til å bevilge penger til opprydding. Bibliotekene må rydde selv.

20:01 Mulige endringer i forbindelse med at NORPER tar i bruk BIBSYS

Gruppen diskuterte innføring av nye MARC-felt i BIBSYS-MARC, og hvorvidt det er ønskelig å ta i bruk MARC 21 i sin helhet. BIBSYS har enkelte MARC-felt som avviker fra denne. Foreløpig går gruppen inn for å oppgradere BIBSYS-MARC etter behov.

4:02 Referatsaker

1. Ny tekst for MARC-felt 100 \$d Årstall

Bibliografisk gruppe har vurdert mulighetene for å lempe på dagens praksis med å tilføye årstall bare for å skille identiske navn.

Vedtak:

Referansegruppen går inn for at ”årstall” erstattes med ”leveår” på aktuelle steder i BIBSYS-MARC. Ny tekst blir da:

Hovedregelen er at vi ikke tar med leveår på personnavn. Leveår brukes for å skille identiske navn. Det kan også brukes for å skille navn som ligner på hverandre hvis dette bidrar vesentlig til å identifisere en person.

Ny tekst vil bli satt inn i førstkommende oppdatering av BIBSYS-MARC.

2. Omgjøring av MARC-felt 245 \$h ”maskinlesbar fil” til ”elektronisk ressurs”

Vedtak:

Referansegruppen tar kontakt med Den norske katalogkomité for å avklare om termen ”elektronisk ressurs” er dekkende.

5:02 Arbeidet i referansegruppen

Mest mulig av arbeidet utføres av gruppen samlet. Referansegruppen må ha en person i arbeidsgruppen for emneportalen. Gøril Hesstvedt og Anne Munkebyaune er bindeleddet mellom referansegruppen og

emneportalgruppen inntil vi har fått oppnevnt en annen fast kontaktperson. Referansegruppen ber Frida Røsand (UBIT) om å gå inn i arbeidsgruppen for musikk, for en periode på 3 år. Bibliografisk arbeid tilfaller hele referansegruppen.

6:02 Ad Ereg for elektroniske tidsskrift

Felles kataloggruppe ved UBO, ved Berit Timm Marcussen, har bedt referansegruppen diskutere hvordan import av elektroniske tidsskrift i pakker skal behandles.

Vedtak:

Ny tilvekst skal ifølge hovedregelen i BIBSYS registreres med status kat2. Ved store tidsskriftimporter har referansegruppen forståelse for at bibliotek velger en enkel registrering i første omgang, men det er et mål at alle fullkatalogiserer for å få gode, konsistente søkedata. Referansegruppen ønsker ikke å skille mellom dokumenttyper, og fastholder at ny tilvekst skal fullkatalogiseres.

7:02 Gratis elektroniske tidsskrifter – uavklarte saker (fellessak)

Sak fremmet av BIBSYS, ved Ella Leth-Olsen og Ingrid Mogset

1. Visning av gratis-tidsskrifter i lokal base

Forslag til løsning:

1.

Fra Bibliotekinformasjon i hovedmenyen (valg 0 – oppdatering knyttet til egen enhet) innføres det et valg der hvert bibliotek kan velge om gratis elektroniske tidsskrifter skal være søkbare i lokal base eller ikke.

2.

En utvidelse av funksjonen i forslag 1 ved at det i tillegg lages mulighet for å få ut lister over alle gratis-tidsskrifter. De enkelte bibliotek kan så krysse av for hvilke av titlene de ønsker med i lokal base.

Vedtak:

Referansegruppen mener løsning 2 er den riktige og ber BIBSYS om å implementere den. Dette kan tidligst innføres første halvår 2003, og gruppen ber derfor om at løsning 1 innføres midlertidig.

2. Registrering og visning av ulike typer gratis elektroniske tidsskrifter

2A. Deler av beholdningen er fritt tilgjengelig

Forslag om å innføre en ny bibliotekskode, felles for alle bibliotekene, anbefales ikke av BIBSYS, ettersom innføring av DOKID som ikke er knyttet til et bibliotek kan ha vidtrekkende konsekvenser for mange deler av systemet. Gruppene vedtok forslaget som ble anbefalt av BIBSYS:

Vedtak:

Opplysning om at deler av beholdningen er gratis knyttes opp mot et levid som er felles for alle bibliotekskoder, og registreres med Ereg-kommandoen. Beholdningen registreres som felles leverandør-beholdning (eks. "Ikke siste 6 mnd").

Forslaget ble vedtatt, men vi må se nøyere på bruk av MARC-felt. Ordet "gratis" bør erstattes av andre ord, "fritt tilgjengelig" for eksempel.

2B. Tidsskrifter som både er i abonnement og helt gratis

Det hender at enkelte bibliotek fortsatt har abonnement på tidsskrift som er gratis tilgjengelige, dersom disse er med i pakker som tilbys i abonnement fra leverandørene.

Vedtak:

I de tilfeller der enkelte bibliotek fortsatt har abonnement på tidsskrift som er gratis tilgjengelige, må gratis-tilgangen komme fram ved at opplysningen legges inn i MARC-felt 350 \$a.

3. Andre varianter av delvis gratis tidsskrifter

- Tidsskrifter som er gratis, men online-utgaven inneholder ikke de siste numrene:

Vedtak:

I slike tilfeller må man registrere posten som gratis-tidsskrift og angi begrensning i beholdningen i felles beholdning knyttet til URL'ene. Hvis det senere blir mulig med online-abonnement, må 350 \$a Gratis slettes, og gratis-URL'en kodes i 856 \$u.

- Tidsskrifter som er gratis nå, men som blir betalingstjenester senere:

Vedtak:

Ta KORIG på posten og fjern 350 \$a Gratis. Etterpå kan man ta Ereg, (med komma) og legge inn leverandør.

- Tidsskrifter der noen av artiklene i hvert nummer er fritt tilgjengelige:

Vanskelig å få til fullgod løsning.

Vedtak:

Legge inn bemerkning (for eksempel "Gratis tilgang til enkelte artikler" i 856 \$z)

4. Hva gjøres med DOKID som ligger på poster som har 350 \$a Gratis?

Vedtak:

Bibliotekene sletter selv dokid som ligger på poster som har 350 \$a Gratis

8:02 Innføring av MARC-felt 538 i BIBSYS

Referansegruppen går inn for følgende forslag fra Frank Haugen (NBR), som vil gi mer oversiktlige objektposter:

Vedtak:

BIBSYS bør innføre MARC-felt 538, Systemdetaljer og filkarakteristika, fra NORMARC-formatet. Innholdet i feltet bør registreres slik det er funnet i dokumentet, dvs ikke standardiseres. I BibSøk Nett bør registrering av 538 medføre den klikkbare noten "Systemkrav". Ved å klikke på noten får den interesserte bruker se systemkravene som er registrert. Slik får en begrenset omfanget av de bibliografiske postene i visningen.

Forslaget føres på endringsforslagslisten, og forsøkes innplassert med høy prioritet.

9:02 Notebruk for periodiske nettdokument

Frank Haugen skriver utkast til retningslinjer for notebruk når et periodikum går over fra trykt utgave til å bli utgitt online. Etter behandling i referansegruppen tas teksten inn i Håndbok for katalogisering av nettdokument.

Det presiseres at utskrifter av nettpubliserte hefter i et periodikum ikke skal heftemottas på posten for trykt utgave. Når en trykt utgave opphører å komme ut, avsluttes beholdningen. Dette sikrer den bibliografiske kontrollen. Eli Hegna lager utkast til e-post til katalogkontaktene angående dette.

10:02 Konferanser/utstillinger med årstall i navnet

Irmelin Lyng (UBB) og Per Ivar Haug (UBIT) har laget en grundig utredning av saken, og referansegruppen takker dem for godt utført arbeid. *Alle deres forslag ble vedtatt, med erstatning av ordet "årstallet" med "året", som gruppen mener er et riktigere begrep.*

Vedtak:

1.

24.7A. Utelatelser AVVIK

Hvis møtenavnet består av en frase som er en kombinasjon av 1) en forkortelse eller initialord eller annen

kortform og 2) året i forkortet form eller fullt utskrevet, beholdes året som en del av navnet.

Foran året tilføyes et mellomrom når dette mangler (p.g.a. ordsøk og konsistens).

Eks.:

111 \$a Info Tech 90 \$c Oslo \$d 1990

111 \$a EuroGP 2001 \$c Cernobbio \$d 2001

111 \$a ECON '86 \$c Milwaukee, Wis. \$d 1986

Når mellomrom mangler foran året i opplysningenes hovedkilde, lages det henvisning uten mellomrommet, for eksempel EuroGP'98, se EuroGP '98.

2.

24.7B3. Dato

Presisering:

Hvis året en konferanse etc. ble holdt, inngår som en del av navnet (i forkortet form eller fullt utskrevet), skal det likevel tilføyes på vanlig måte. Jfr. 24.7A.

3.

24.8B. Tilføyelser AVVIK

Hvis året en utstilling etc. ble holdt, inngår som en del av navnet (i forkortet form eller fullt utskrevet), skal det likevel tilføyes på vanlig måte. For eksempel:

111 \$a Expo 67 \$c Montréal \$d 1967

111 \$a Expo 2000 \$c Hannover \$d 2000

4.

Det lages søkenøkkel fra x11 \$a alene. Anne Munkebyaune tar saken opp i BIBSYS.

5.

Autoritetspostene som lages når det er behov for generell henvisning, utformes etter et fast mønster, slik at det alltid blir vist hvordan man må søke.

Eks.:

111 \$a EuroGP

\$q konferanse

enkelte konferanser må søkes med årstall som en del av navnet,

eksempel EuroGP '98, EuroGP 2000 o.s.v.

\$y De
for

Et eksempel på dette lages i Eksempelsamlingen og/eller BIBSYS-MARC.

Søking i BIBsøk og BibSøk Nett på henvisning knyttet til disse autoritetene må lede til autoritetsposten med forklarende note (\$y).

11:02 Forslag om bedret funksjonalitet i katskjermen

Referansegruppen støtter forslaget fra Annema H. Langballe og Knut Hegna om bedret funksjonalitet i katskjermen.

Vedtak:

Gruppen går inn for følgende forandringer:

- *Det lages orddeling bare når første tegn på andre linje er blank.*
- *Dersom en linje slutter på et ikke-blankt tegn og neste begynner på et ikke-blankt tegn, smeltes de sammen uten tilføring av blank.*

Det er et allment ønske om å få oppgradert tekstbehandling i skjermene. Forslaget føres på endringsforslagslisten og får høy prioritet.

12:02 Miniposter for musikkmateriale

Forslag fra arbeidsgruppen for musikk angående informasjon som må med på miniposter for musikk. Referansegruppen slutter seg til at følgende felt bør fylles ut:

008 \$a e, f, k (gjelder bare lyd)	008
\$b n eller m	024
ISRC/ISMN	028 Edisjons-
/platenummer	100
Hovedordningsord (komponist eller utøver)	240
Standardtittel, med alle delfelt	245 Tittel og
ansvarsangivelse, alle delfelt	260 alle delfelt
	300 alle delfelt
	500 Note om
innspilling (gjelder bare lyd), note om edisjonsnummer	700
Komponist/tekstforfatter/arrangør	7XX
Utøver(e) med delfelt \$e, u og z dersom disse er felles for alle spor	

De foreslåtte feltene tas inn i Minidatahåndboken.

Referansegruppen går inn for at det skal være valgfritt om man vil lage sporposter til minidataregistreringer.

Referansegruppen har mottatt et skriv fra Frida Røsand (UbiT), Inger-Mari Malm (HITOS) og Svanlaug Takle (HIS/KF), datert 22. april 2002, med tittel "Musikk-katalogisering i Bibsys". Gruppen mener at

saken trenger videre utredning og vil be arbeidsgruppen for musikk om å ta seg av dette. Det eksisterende vedtaket angående lydopptak som inneholder mer enn 3 verk og som mangler fellestittel (Sak 19:00), må gjennomgås med tanke på om det er mulig å få til en harmonisering med resten av regelverket.

Eli Hegna og Anne Munkebyaune tar kontakt med musikkgruppen.

13:02 Miniregistrering og autoritetskontroll

Referansegruppen diskuterte Annema Hasund Langballes to notat, der hun refererer til problemer som har oppstått under arbeid med konvertering innen prosjektet Nytt NB Oslo.

Vedtak:

Referansegruppen går inn for at autoritetsformer for mini- og konv-poster fortsatt legges i autoritetsfilen. Gruppen mener at det finnes tilstrekkelig antall delfelt for registrering av oppklarende opplysninger om autoritetene. Videre er det enighet om at det er viktigere å samle alt av en person på en navneform, enn at denne nødvendigvis er den riktige i henhold til AACR2. Ved oppgradering av en mini-post i autoritetsfilen til kat-post, bør det komme en "advarsel" om at det må kontrolleres om navneformen er riktig i henhold til regelverket, og at nødvendige henvisninger er lagt inn.

Vedtaket registreres som endringsforslag, og skal gis prioritet.

14:02 Emneregistre i BIBSYS

Referansegruppen diskuterte notat fra Sigrun Ask (UBB). Hun ønsker bedre tilrettelegging for lokale emne- og kontrollregistre.

Vedtak:

Gruppen mener at BIBSYS må kunne tilby støtte for lokale emneregistre. Disse er viktige for de enkelte bibliotek, selv om det er problematisk for BIBSYS. Det er ønskelig at flere bibliotek samarbeider, slik at vi ikke får et eget register for hvert bibliotek. Det bør også utvikles en felles hovedindeks for Dewey til bruk for emneportal, analyse, gratis elektroniske dokumenter m.v. Saken oversendes Dewey-prosjektet i BIBSYS.

15:02 Håndbok for registrering av digitale dokumenter

Gruppen mener at håndbokens struktur ser bra ut. Frank Haugen og Tover Aursøy er referansegruppens kontaktpersoner i håndboksarbeidet.

16:02 008-koder for databaser (fellessak)

BIBSYS v/ Ella Leth-Olsen orienterte om vedtak angående innføring av 3 nye koder for databaser i MARC-felt 008 \$b. Det ble stilt spørsmål om hvorvidt det er nødvendig med 3 koder, og det ble opplyst om at dette er nødvendig av hensyn til RBT's statistikk. Gruppens medlemmer ber BIBSYS ta saken opp med RBT for å forsikre oss om at RBT følger internasjonale standarder for statistikk.

17:02 Sjanger for skjønnlitteratur

Sjanger for skjønnlitteratur har vært diskutert tidligere, og er nå tatt opp igjen av KHIO, Scenekunstabiblioteket. Referansegruppa vedtar følgende:

Vedtak:

008 \$s sjanger innføres. Sjangrene hentes fra 019 \$d i NORMARC. Registreringen er frivillig og brukes av de enkelte bibliotek etter behov.

Vedtaket registreres som endringsforslag, og gis prioritering.

Saken oversendes til søkegruppen som bes lage løsninger for søking.

18:02 Nye endringsforslag

E01-00325 Hyllesignaturkontroll gis lav prioritet.

Begrunnelse: Vi anser ikke saken som viktig nok i forhold til andre store saker. Gruppen ser at det kan oppstå problemer med analyserte poster som har signatur. Må være valgfrihet dersom den skal med.

Behandling av øvrige endringsforslag utsettes.

19:02 Eventuelt

Presentasjon av elektroniske tidsskrifter i BibSøk Nett (fellessak, sak 12:02A på sakslisten til referansegruppen for akkvisisjon)

Saken er tatt opp av Vera Høstmark (HSM). Sakspapirer kom for sent til bli tatt inn i sakslisten. Poster over elektroniske tidsskrifter presenteres på en uoversiktlig måte, og de inneholder flere opplysninger som er uvesentlige for brukerne. Det er forvirrende at tittel gjentas, og opplysninger om feil ISSN er meningsløs.

Vedtak:

Gruppene mener at vi fortsatt må registrere feil ISSN; disse tilhører ofte trykt utgave. Det er heller ikke ønskelig å fjerne andre felt ved registrering, men ikke alle felt bør komme fram i presentasjonen på skjermen. BIBSYS jobber med å få til en bedre presentasjon.